

INNEHÅLL

VDs kommentarer.....	1
Förvaltningsberättelse.....	2
Femårsöversikt.....	7
Resultaträkning.....	8
Balansräkning.....	9
Rapport över förändring i eget kapital.....	10
Kassaflödesanalys.....	11
Resultatanalys.....	12
Noter.....	13
Revisionsberättelse.....	24
Styrelse m fl.....	25
Fullmäktige.....	26
Definitioner.....	27
Förmåner i SPK.....	28

VDs KOMMENTAR

SPK har klarat finanskrisen mycket bra och har i dag en konsolidering kring 150%. Under 2008 och 2009 har fokus varit på riskhantering för att undvika en uttaxeringsfaktura till arbetsgivarna mitt i finanskrisen. Trots detta lyckades vi öka tillgångarna med drygt en miljard per år under 2008–2009 med en avkastning på 5,7% för 2008 och 8,4% för 2009. SPK har under de båda "krisåren" lyckats åstadkomma en ackumulerad avkastning på 14,6%.

Jag kan inte neka till att det var tuffa tider vid förra års-skiftet och en bit in på 2009. Vår fördel är att vi är en liten organisation utan stor byråkrati. Vi kunde enkelt analysera och genomföra aktiva skyddsåtgärder i marknaden snabbare än många andra.

SPK har under de senaste åren gradvis omstrukturerat portföljerna mot en högre aktieandel. I slutet på 2008 pausade vi denna förändring men började återigen köpa aktier under våren 2009. Vi har nu nått den önskade allokeringen om 60% svenska ränteinstrument, 20% svenska aktier och 20% globala aktier.

SPK är i dag välkonsoliderat, men inte överkonsoliderat. SPKs åtagande gentemot våra blivande pensionärer, vår pensionsskuld, har en duration på ca 24 år och ska vid varje tillfälle vara marknadsvärderad. Detta innebär att SPKs största risk idag är volatiliteten i pensionsskulden.

Den andra största risken är regleringsrisken och den ser nu ut att öka i betydelse. De regler som styr marknadsvärderingen är under omarbetande av myndigheterna och den nya Solvens II-regleringen (Solvens II är försäkringsbolagens variant av bankernas Basel II) kommer att få stor betydelse.

I skrivande stund vet vi ännu inte om SPK kommer att beröras av Solvens II. Förslaget till ny försäkringsrörelselag kommer, om den blir lag, dels att ta bort uttaxeringsrätten och dels kan den nya lagen göra att vi regleras av Solvens II med kraftigt ökade buffertkrav. Konsekvenserna kan bli stora och möjligheterna till aktieplaceringar elimineras eller minskar kraftigt. Risken är att man i efterdyningarna av finanskrisen överreglerar pensionskassor. Vi följer naturligtvis frågan aktivt.

Att i dag säkra upp portföljerna mot nuvarande reglering är svårt eftersom det inte finns något större utbud av ränteinstrument i SEK med 25 års duration. Det är dessutom riskfyllt eftersom vi kan få en helt annan reglering av hur marknadsvärdering av skulden ska ske i framtiden.

För att kunna hantera kommande regeländring, som kan medföra att vi blir lågt konsoliderade, behöver vi vara välkonsoliderade enligt nuvarande regler.

Jag vill även passa på att tacka för de goda betyg ni som är våra intressenter gett oss i den årliga mätningen av er upplevelse av våra kärnvärden Enklare, Närmare, Effektivare samt hur vi lever upp till målet som Kunskapscenter i pensionsfrågor. Vi kommer att fortsätta att göra allt för att behålla det höga förtroendet. En stor eloge till SPKs medarbetare!

Stockholm april 2010

Peter Hansson
Verkställande direktör

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

SPARINSTITUTENS PENSIONSKASSA

Försäkringsförening (SPK)

802005-5581

Styrelsen och verkställande direktören för SPK får härmed avge årsredovisning för verksamhetsåret 2009.

Verksamheten

SPK administrerar och förvaltar tjänstepensioner enligt BTP-planen för anställda i Swedbank, Sparbanker och andra företag som följer bankavtalet. SPK står under tillsyn av Finansinspektionen.

BAO och Finansförbundet träffade i början av februari 2008 en överenskommelse om att förlänga pensionsavtalet till och med 30 juni 2011.

Solvens II kommer att påverka stort

Målet under 2009 har varit att skydda SPKs solvens och därför har fokus både under 2008 och 2009 varit riskhantering. SPKs strategi är att ha en långsiktig allokering (10 års horisont) med kortsiktig riskhantering.

Nya regleringar i form av ny försäkringsrörelselag (FRL) och nytt EU-direktiv (Solvens II) är under framtagande. Den nya lagen planeras leda till att SPK och andra pensionskassor tvingas ta bort den i stadgarna inskrivna uttaxeringsrätten och att vi kommer att regleras via Solvens II. En omfattande och mycket långtgående reglering för såväl bolagsstyrning som med kraftigt satta kapitalbuffertkrav och klart lägre avkastningsmöjligheter som konsekvens. Myndigheterna är inte klara med alla parametrarna utan levererar löpande uppdateringar som SPK bevakar och vid behov analyserar och beräknar effekterna av. Allt tyder just nu på att SPK kan komma att behöva kapitaltillskott 2013, trots nuvarande välkonsoliderade situation.

Utveckling av verksamheten, resultat och ställning

(Jämförelsetal anges inom parentes)

Årets resultat uppgår till 3 927 (–2 837) Mkr en väsentlig förbättring med hela 6 764 Mkr jämfört med föregående år. Resultatet beror i princip uteslutande på förändringen av försäkringstekniska avsättningar (FTA). Som en följd av stigande marknadsräntor har denna förändring påverkat resultatet positivt med 6 289 Mkr jämfört med föregående år. För ytterligare information se Not 16 Livförsäkringsavsättning.

Förvaltningskostnaderna utgör 0,18 (0,19) % av förvaltade medel. De fördelas på kapitalförvaltningskostnader om 0,02 (0,05) % och övriga driftskostnader om 0,16 (0,14) %. Driftskostnaderna för året uppgick till 26 (23) Mkr.

Livförsäkringsavsättning är reservsättning för de garanterade pensionsbelopp som har utlovats till de försäkrade. Årets förändring av dessa avsättningar bidrog med en positiv resultat effekt på 2 449 (negativ effekt på 3 840) Mkr, varav enbart effekten av ändrad nivå på värderingsränta uppgick till 2 966 (–2 912) Mkr.

Försäkringsverksamheten

Av nedanstående tabell framgår utvecklingen hos SPKs anslutna de senaste fem åren. De yrkesaktiva minskar marginellt samtidigt som ålderspensionärerna ökar i ungefär samma omfattning.

	2009	2008	2007	2006	2005
Yrkesaktiva	14 284	14 717	14 737	14 405	14 573
Fribrevshavare	12 603	12 655	12 521	12 276	11 926
Ålderspensionärer	11 021	10 496	9 523	8 768	8 314
Totalt anslutna	37 908	37 868	36 781	35 449	34 813

Vid beräkning av SPKs försäkringstekniska avsättningar används den så kallade aktsamhetsprincipen. Vi analyserar löpande livslängden hos våra anslutna, hur friska de är, hur mycket premier som behövs för att täcka våra åtaganden och hur mycket vår administration kostar. Dessa antaganden ligger till grund för hur våra premier beräknas.

Premieinkomster

Premieinkomsterna för året uppgick till 949 (894) Mkr.

Den löpande premien består av:

- Ålderspensionspremie
- Familjepensionspremie
- BTPk-premie
- Kollektiv riskpremie

Den kollektiva riskpremien utgjorde 300 (293) Mkr av årets premieinkomst och ska täcka kostnaderna för sjukpension, särskild barn- och efterlevandepension, avgiftsbefrielse samt förtida avgång från 61 år enligt §8 i kollektivavtalet.

SPKs förpliktelser ska enligt stadgarna vid var tid vara fullt finansierade. Under året har en preliminär riskavgift fakturerats. Slutavräkningen för året gjordes i december genom att arbetsgivarna debiterades 39 Mkr för att finansiera utnyttjandet av dessa förmåner.

Livförsäkringsavsättning

Försäkringstekniska avsättningar består av livförsäkringsavsättningar och avsättning för oreglerade skador. Här ingår avsättning för premiebefrielseförsäkring samt sjukreserv för pågående sjukfall. Varje försäkringsavtal delas upp i kassaflöden och varje del värderas med marknadsräntan som motsvarar respektive löptid. Konsekvensen av detta

blir att avsättningarna till pensionsskulden blir känsliga för marknadsräntans variationer. Marknadsräntan anges alltid efter avdrag för skatt och driftskostnader vid värderingen av de försäkringstekniska avsättningarna. Marknadsräntan som används vid denna värdering steg i snitt med 1,09 %, (sjönk med 1,95 %) vilket är huvudorsaken till att nuvärdet av avsättningarna minskade med 2 449 (ökade med 3 840) Mkr under 2009.

Volatiliteten i livförsäkringsavsättningen är fortsatt den enskilt största risken för SPK. Ytterligare upplysningar kring detta finns dels under Kapitalförvaltning och riskbalansering och dels i Not 2 Risker och riskhantering.

Det totala åtagandet avseende framtida pensioner uppgick vid årsskiftet till 11 670 (14 119) Mkr, varav avsättning till oreglerade skador utgör 235 (290) Mkr. Storleken bestäms av nuvärdet av utfästa förmåner inklusive förväntade framtida driftskostnader minskat med nuvärdet av premieinbetalningar för dessa förmåner.

Pensionstillägg

De överskott som uppstår i SPKs verksamhet används i första hand till värdesäkring av utgående pensioner genom utbetalning av pensionstillägg. Från och med januari 2009 höjdes utgående pensioner med 4,37 %.

För 2010 har SPK beslutat att pensioner som betalas ut under 2010 inte ska räknas upp med nytt pensionstillägg utan lämnas oförändrade. Pensionerna borde normalt sänkts då KPI sjönk med 1,55 %. Detta kommer att beaktas vid nästa beslut om uppräknings av pensionsutbetalningar. Intjänad pensionsrätt, fribrev, räknades upp med 2,75 % för år 2010. Uppräkningen av fribreven gav en ökning av de försäkringstekniska avsättningarna med omkring 300 Mkr.

Ovan beslut följer den rekommendation om pensionstillägg som BAO och Finansförbundet enats om.

Solvens/Kollektiv konsolidering

Enligt lag ska tjänstepensionskassor ha en kapitalbas som uppgår till minst erforderlig solvensmarginal. Kapitalbasen uppgår till 6 096 (2 175) Mkr. Solvensmarginalen ska minst motsvara 4 % av livförsäkringsavsättningarna. Denna marginal uppgår till 502 (617) Mkr. Solvenskvoten är relationen mellan kapitalbasen och solvensmarginalen, uttryckt i kronor. SPKs kapitalbas var på balansdagen 12 (3,5) gånger större än erforderlig solvensmarginal.

Den kollektiva konsolideringsgraden för SPKs förmånsbestämda pensioner uppgick vid årets slut till 150 (116) %.

Konsolideringsgraden ska visa förhållandet mellan tillgångarnas marknadsvärde minskat med finansiella skulder, det s k konsolideringskapitalet, och marknadsvärdet av de anslutnas garanterade medel inklusive pensionstillägg.

Solvensgraden ska visa förhållandet mellan tillgångarnas marknadsvärde och marknadsvärdet av de anslutnas garanterade medel. Solvensgraden för SPKs förmånsbestämda pensioner uppgick på balansdagen till 152 (118) %.

I SPK Individuell kan man placera sin BTPk-premie, alternativa pensionslösning och/eller löneväxling mot pensionspremie. Placeringen sker i en traditionell försäkring med en garanterad ränta på 2,0 % med individuell återbäring. Försäkringen kan tecknas med eller utan återbetalningsskydd.

Riktmärket för konsolideringsgraden inom SPK Individuell är 110 %. Återbäringsräntan utgår från aktuell konsolideringsgrad och förväntad avkastning. Förväntad avkastning och konsolidering följs upp löpande och beslut tas om eventuell förändring av återbäringsräntan. Under året har utvecklingen på de finansiella marknaderna gjort att konsolideringen stigit, en utveckling som ger oss möjlighet att från och med januari 2010 höja återbäringsräntan till 5 %.

Den kollektiva konsolideringsgraden för den premiebestämda pensionen inom SPK uppgick vid årets slut till 117 (108) %.

Utveckling av återbäringsräntan

2005	6,6 %	2008-05	3,5 %
2006	6,6 %	2008-08	1,0 %
2007	6,6 %	2008-11	0,0 %
2008-02	5,0 %	2010-01	5,0 %

Ett annat sätt att beskriva SPKs solvens är en analys enligt det tillsynsverktyg Finansinspektionen tillämpar för att följa upp om bolagen uppfyller aktsamhetskraven i lagen, det s k Trafikljuset. Modellen mäter om tjänstepensionskassorna har tillräckligt med riskkapital, i förhållande till den sammanlagda finansiella risken i marknadsvärderade skulder och tillgångar, för att med tillräcklig säkerhet anses kunna fullgöra sina garanterade åtaganden.

Kapitalkrav risker enligt Trafikljusberäkning (Kkr)	2009-12-31	2008-12-31
Ränterisk, netto	886 396	686 237
Aktiekursrisk	1 595 761	803 071
Kreditrisk	54 992	73 720
Valutakursrisk	211 228	92 174
Försäkrings-/driftskostnadsrisk	539 307	477 644
Totalrisk netto	3 287 684	2 132 846
Kapitalbuffert	6 110 291	2 183 176
Överskott/Solvensbuffert	2 822 607	50 330

Mer information om modellen och dess parametrar finns på www.fi.se

Överskottet i Trafikljuset uppgick vid årsskiftet till 2 823 Mkr. Den förbättrade kapitalbufferten förklarar det kraftigt ökade överskottet.

Kapitalförvaltning och riskbalansering

Avkastningen för helåret 2009 uppgick till 8,4%. Även om man ska vara försiktig med att blåsa faran över vad gäller finanskrisens finansiella effekter, kan man ändå konstatera att SPK hittills har klarat sig relativt bra. 2008 gav en positiv avkastning på 5,7% och tillsammans med årets siffra kan SPK för hela tvåårsperioden 2008 – 2009 uppvisa en ackumulerad avkastning på 14,6%, vilket står sig mycket bra, jämfört med andra. Utvecklingen av det egna kapitalet och trafikljusöverskottet som under året kraftigt förstärks gör att också nivån på buffertarna är fortsatt god. Det kan behövas för att kunna möta de regleringsmässiga effekter som kommer i finanskrisens kölvatten.

För 2009 har SPK haft en förvaltningsstrategi som i första hand syftar till att säkra solvensen, genom att bygga upp kapitalbufferten till en normaliserad nivå, för att sedan ha möjlighet att ta risk i syfte att förbättra portföljens långsiktiga avkastningsförväntan. Även om SPK klarade föregående år bra, ville vi bygga upp större marginaler innan risken ökades till den långsiktigt planerade nivån.

I mars/april nådde kapitalbufferten en nivå då vi började förskjuta fokus mot avkastningsinriktade åtgärder. Under april och maj minskades därför SPKs ränteskyddande swappositioner och den omallokeringsplan för ökad aktieandel som tillfälligt hade frysts i oktober 2008 återupptogs. I augusti/september uppnåddes en så pass stark solvenssituation att omallokeringsplanen kunde påskyndas. I december var målet för den strategiska omallokering till aktier genomförd.

När SPK nådde den målsatta aktievikten om 40% innebar det att den globala aktieportföljen motsvarade ca 20% av den totala tillgångsportföljen. Därmed blev valutarisken en betydelsefull faktor och vi fann anledning att i alla fall delvis hedga valutarisken. Efter att ha analyserat olika modeller valdes en relativt enkel men dynamisk och strukturerad modell, där valutahedgingkvoten varieras mellan 30 och 70% beroende på vissa väldefinierade faktorer. Modellen beslutades i slutet av 2009 och implementerades i början av januari 2010.

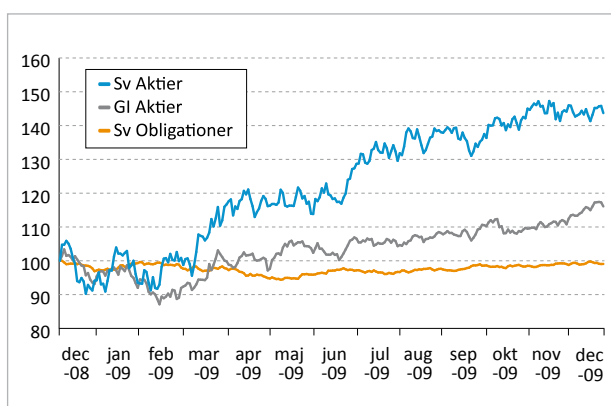
SPK har ytterligare ökat ambitionerna inom området för ansvarsfulla investeringar. Förutom en etisk screening av vår egen portfölj, deltar vi numera också i ett samarbete med andra institutionella placerare som har samma policy och samma investeringsområde som vi själva. Samarbetet innebär att vi tillsammans kan underteckna brev till företag som i varierande grad inte efterlever SPKs riktlinjer för ansvarsfulla investeringar, även om SPK för stunden inte själva har ett direkt innehav i det aktuella företaget.

Marknad 2009

Aktiemarknaderna sjönk i början av året för att sedan vända upp under mars månad. I Sverige var rekylet (från 2008) kraftigt och börserna steg totalt sett över året med 44%, vilket klart överträffade det globala genomsnittet som steg med 16%.

Till följd av stigande räntor sjönk obligationsmarknaden till och med maj månad. Därefter skedde viss återhämtning vilket gjorde att svenska statsobligationer avkastningsmässigt i princip slutade året på -1%.

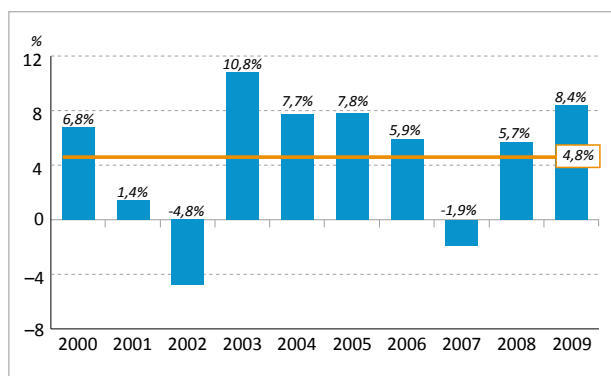
Marknadsutveckling – aktier och räntor

Avkastning och riskhantering

Den totala tillgångsportföljens avkastning för året uppgick till 8,4%. Sett över en 10-årsperiod, vilket är den tids-horisont SPK tillämpar i analyser för portföljens långsiktiga sammansättning, uppgick snittavkastningen till 4,8% per år vid utgången av 2009.

Avkastning 2000–2009

En naturlig utgångspunkt för analysen av SPKs totalavkastning är att skilja på den externt förvaltade portföljen och den interna portföljen. Av effektivitetsskäl har SPK valt att lägga ut förvaltningen av merparten av tillgångarna hos externa förvaltare, vilket utgör den externa portföljen. Den interna portföljen omfattar intern likviditet, aktieinne-

havet i Swedbank samt de åtgärder vi genomför i riskhanteringssyfte. Med utgångspunkt från denna uppdelning belyses nedan de olika portföljbeslutens effekter på den totala tillgångsportföljens avkastning.

	2009	2008
Aktiemarknad	10,7%	-11,7%
Räntemarknad	-0,9%	10,7%
Summa aktie- och räntemarknad	9,8%	-1,0%
Externa förvaltarbidrag	1,3%	-1,3%
Summa Externförvaltning	11,1%	-2,3%
Swedbankaktier	1,3%	-1,4%
Intern likviditet	-0,5%	0,4%
Ränteswap-portfölj	-3,5%	9,0%
Summa Internförvaltning	-2,7%	8,0%
Totalavkastning	8,4%	5,7%

Den externa portföljen genererade en avkastning på 11,1% under 2009. Till skillnad från 2008 var det i genomsnitt positivt att vara allokera till aktiemarknaderna under 2009. SPK ökade successivt allokering till aktier under 2009 i enlighet med den långsiktiga strategin och i den takt som riskutrymmet medgav. Vid årets ingång utgjorde aktieandelen 24% och vid årets utgång hade den stigit till 41%.

Av den externa portföljens avkastning svarade det samlade resultatet av de externa förvaltarens mervärdeskapande aktiviteter för 1,3%, vilket var betydligt bättre än föregående år. I stort sett alla förvaltare levererade ett mervärde, bara i ett fall blev den aktiva avkastning svagare än förväntat, vilket vi följer noggrant.

Under 2009 gav den interna portföljen en avkastning på -2,7%. Till skillnad från föregående år bidrog här aktieinnehavet i Swedbank positivt med 1,3%. Innehavet utgjorde dock en alltför stor marknadsrisk i en sådan väldiversifierad portfölj som SPK eftersträvar, varför vi kraftigt minskade innehavet under fjärde kvartalet.

Till skillnad från föregående år var det under 2009 negativt för avkastningen att hålla likviditet. SPK eftersträvar att hålla likviditeten så låg som möjligt, men det har under året varit nödvändigt att hålla en större likviditetsandel än normalt beroende på omallokeringar och likviditetsberedskap för marginalsäkerheter i derivatkontrakt.

Avkastningen för SPKs internt förvaltade ränteswapportfölj utgör den enskilt största negativa förklaringen till den interna portföljens avkastning. Detta speglar naturligtvis den förhållandevis stora ökningen av långa svenska marknadsräntor som skedde under året. Den negativa effekten av ränteswapportföljen hade varit större om vi inte aktivt hade minskat omfattningen av den under våren 2009.

Givet denna volatilitet i marknadsräntorna är det viktigt

att hålla i minnet att SPKs syfte med ränteswapportföljen inte är avkastningssökande utan att mildra de kortsiktiga ränteeffekterna som uppstår vid marknadsvärderingen av pensionssskuden, dvs för att stabilisera SPKs kapitalbuffert och solvens.

Ränterisken utgör SPKs absolut största finansiella risk genom att den är helt central för utvecklingen av pensionssskudens marknadsvärde, framför allt på kort sikt. SPK följer de finansiella riskerna noga och är aktiva i riskhanteringen. Exempel på detta är att vi kraftigt ökade omfattningen av ränteswapportföljen under tidig höst 2008 för att sedan under våren 2009 kraftigt minska den. Som ett viktigt stöd för denna hantering använder SPK en riskmatris som normalt sett tas fram på månadsbasis. Kapacitet för en tätare rapportering finns dock om situationen så kräver. Nedan visas riskmatrisen per sista december 2009 (alla belopp i miljarder kronor).

		Räntor		
		-1%	0%	+1%
Aktier	-30%	Tillg: 16,6	Tillg: 15,5	Tillg: 14,5
		EK: 2,4	EK: 3,9	EK: 4,9
		TL: -0,2	TL: 1,3	TL: 2,4
	0%	Tillg: 18,8	Tillg: 17,7	Tillg: 16,7
		EK: 4,6	EK: 6,1	EK: 7,1
		TL: 1,3	TL: 2,8	TL: 4,0
	+30%	Tillg: 21,0	Tillg: 19,9	Tillg: 18,9
		EK: 6,8	EK: 8,3	EK: 9,3
		TL: 2,8	TL: 4,3	TL: 5,4

Nuvarande portfölj har en aktieandel på 41% och en hedgekvot på 41%. Tillgångarna motsvarar summan av de finansiella tillgångarna. EK avser eget kapital i balansräkningen (kapitalbuffert). TL avser det beräknade överskottet i trafikljuset.

Utgångspunkten i matrisen är nuvarande portfölj (blått fält). Därefter sker en beräkning av hur portföljen momentant skulle påverkas av åtta olika kombinationer av stress på ränte- och aktiemarknaderna (utan ingripande från SPK). Den sämsta kombinationen i riskmatrisen för kapitalbufferten och överskottet i trafikljussystemet är om marknadsräntorna parallellförskjuts nedåt med 1% samtidigt som aktiemarknaderna faller med 30% (nordvästra hörnet i matrisen). Detta beror på att durationen i pensionssskuden är mycket längre än durationen i räntetillgångarna (obligationer och ränteswappar).

I riskmatrisen framgår också ett för SPK centralt nyckeltal i vår riskstyrning – hedgekvot. Den anger hur stor andel av pensionssskudens ränterisk (mätt i kronor) som SPK täcker med räntetillgångar. Vid utgången av 2009 täcktes 41% av pensionssskuden ränterisk med motverkande räntepositio-

ner i form av obligationer och ränteswappar. Hedgekvoten varierar av marknadsskäl men den styrs också till en nivå som SPK bedömer som lämplig. Önskad nivå åstadkoms företrädesvis med hjälp av ränteswappar.

Nedanstående totalavkastningstabell är upprättad i enlighet med Försäkringsförbundets rekommendation. Tabellen används vid jämförelse mellan traditionella livförsäkringsbolag. Räntederivat ingår som en del av de räntebärande placeringarna.

Riskhantering

I Not 2 på sidorna 14–16 finns en beskrivning över SPKs riskhantering i övrigt.

Förslag till resultatdisposition

Årets resultat enligt balansräkningen utgör 3 927 067 976,85 kr och överförs i sin helhet till dispositionsfonden.

Totalavkastningstabell för placeringar

	Marknadsvärde 2009-12-31 Kkr	Andel %	Helår 2009 %	Marknadsvärde 2008-12-31 Kkr	Andel %	Helår 2008 %
Aktier						
Svenska aktier	3 688 430	20,8	60,7	2 221 098	13,5	-44,0
Globala aktier	3 638 693	20,5	21,0	1 714 145	10,5	-32,0
Summa aktier	7 327 123	41,4	43,2	3 935 243	24,0	-39,6
Räntebärande						
Korta räntebärande	–	–	0,3	110 703	0,7	3,7
Långa räntebärande	9 804 063	55,4	-4,1	11 773 883	71,8	30,6
Likvida medel	581 315	3,3	5,2	582 018	3,6	4,8
Summa räntebärande	10 385 377	58,6	-3,5	12 466 604	76,0	28,5
Alternativa						
Hedgefonder	–	–	–	0	0,0	-5,8
Summa hedgefonder	–	–	–	0	0,0	-5,8
Total	17 712 500	100	8,4	16 401 847	100	5,7

FEMÅRSÖVERSIKT, Mkr

	2009	2008	2007	2006	2005
Resultat					
Premieinkomst	949	894	903	808	685
Kapitalavkastning, netto	1 389	895	-299	853	1 057
<i>varav realiserade vinster</i>	172	1 491	-706	398	-595
Försäkringsersättningar	-738	-668	-626	-596	-590
Livförsäkringsavsättningar	2 449	-3 840	1 471	355	-661
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	4 022	-2 742	1 426	1 397	472
Periodens resultat	3 927	-2 837	1 343	1 327	386
Ekonomisk ställning					
Placeringstillgångar	16 926	15 636	14 735	14 953	14 161
Försäkringstekniska avsättningar	11 670	14 119	10 279	11 750	13 465
Konsolideringskapital	6 110	2 183	5 020	3 677	1 631
Kapitalbas	6 096	2 175	5 014	3 674	1 630
Erforderlig solvensmarginal	502	617	452	470	-
Nyckeltal %					
Förvaltningskostnad, årsbasis % ¹⁾	0,18	0,19	0,21	0,19	0,17
Direktavkastning %	4,7	3,5	3,5	3,2	3,1
Totalavkastning %	8,4	5,7	-1,9	5,9	7,8
Konsolideringsgrad förmånsbestämd försäkring %	150	116	155	134	104
Konsolideringsgrad premiebestämd försäkring %	117	108	105	112	102

¹⁾ Inkluderar kostnader för kapitalförvaltning

RESULTATRÄKNING, Kkr

	Not	2009	2008
Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelse			
Premieinkomst	3	948 538	894 431
Kapitalavkastning, intäkter	4	1 386 229	1 065 991
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	5	1 815 230	2 372 772
Utbetalda försäkringsersättningar	6	-738 211	-668 316
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar	7	2 449 269	-3 840 123
Driftskostnader	8	-26 399	-22 935
Kapitalavkastning, kostnader	9	-169 358	-1 662 577
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	5	-1 643 248	-881 563
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		4 022 050	-2 742 320
Icke-teknisk redovisning			
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		4 022 050	-2 742 320
Skatt på årets resultat		-94 982	-94 696
Periodens resultat		3 927 068	-2 837 017

BALANSRÄKNING, Kkr

	Not	2009-12-31	2008-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar			
Andra immateriella tillgångar		14 557	8 649
Placeringstillgångar			
Andra finansiella placeringstillgångar			
Aktier och andelar	10	7 327 123	3 935 243
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	11	9 331 985	10 412 098
Derivat	12	267 297	1 289 071
		16 926 405	15 636 412
Fordringar			
Övriga fordringar	13	176 451	9 024
		176 451	9 024
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar		1 168	469
Kassa och bank	14	577 163	745 455
		578 332	745 924
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränteintäkter		204 781	183 417
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		12 970	6 054
		217 751	189 471
Summa tillgångar		17 913 496	16 589 480
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Andra fonder			
Övriga fonder	15	2 183 175	5 020 192
Periodens resultat		3 927 068	-2 837 017
		6 110 243	2 183 175
Försäkringstekniska avsättningar			
Livförsäkringsavsättning	16	11 435 110	13 828 522
Oreglerade skador		234 585	290 442
		11 669 695	14 118 964
Avsättningar för andra risker och kostnader			
Skatter		25 053	17 806
Skulder			
Övriga skulder	17	23 304	184 830
		23 304	184 830
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18	85 201	84 704
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		17 913 496	16 589 480
Ställda pantar, ansvarsförbindelse och övriga åtaganden	19		

Rapport över förändringar i eget kapital, Kkr

	Övriga fonder	Årets resultat	TOTAL
Ingående balans 2008-01-01	3 677 288	1 342 904	5 020 192
Disposition av 2007 års resultat	1 342 904	-1 342 904	0
2008 års resultat enligt resultaträkningen	–	-2 837 017	-2 837 017
Utgående balans 2008-12-31	5 020 192	-2 837 017	2 183 175
Ingående balans 2009-01-01	5 020 192	-2 837 017	2 183 175
Disposition av 2008 års resultat	-2 837 017	2 837 017	0
2009 års resultat enligt resultaträkningen	–	3 927 068	3 927 068
Utgående balans 2009-12-31	2 183 175	3 927 068	6 110 243

KASSAFLÖDESANALYS, Kkr

	2009-12-31	2008-12-31
Den löpande verksamheten		
Resultat före skatt	4 022	-2 742
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet ¹⁾	-2 464	2 093
Betald skatt	-95	-95
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av tillgångar och skulder	1 463	-744
Förändring i finansiella placeringstillgångar	-1 275	846
Förändring i övriga rörelsefordringar	-196	251
Förändring i övriga rörelseskulder	-153	-97
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-161	255
Investeringsverksamheten		
Nettoinvestering i immateriella- och materiella tillgångar	-7	-3
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-7	-3
Årets kassaflöde	-168	252
Förändring i likvida medel		
Likvida medel vid årets början	745	493
Årets kassaflöde	-168	252
Likvida medel vid årets slut	577	745
¹⁾ Noter till kassaflödesanalysen		
Avskrivningar	0	0
Orealiserade vinster/förluster på placeringstillgångar	-15	-1 747
Förändring av försäkringstekniska avsättningar	-2 449	3 840
Justering för poster som ej ingår i kassaflöde	-2 464	2 093

SPKs kassaflödesanalys är upprättad enligt indirekt metod, det vill säga att den utgår från resultat före skatt justerat för icke likvidpåverkande poster samt förändringar i balansräkningen som haft kassaflödespåverkan.

Kassaflödet är uppdelat i två delar.

Löpande verksamhet som består av flöden från den huvudsakliga verksamheten; premieinbetalningar och utbetalda försäkringsersättningar samt kapitalförvaltning av placeringstillgångar.

Investeringsverksamhet: förklarar de kassaflöden som uppkommer på grund av investering/avyttring av immateriella och materiella tillgångar. Som likvida medel redovisas banktillgodohavanden, se Not. 14 Kassa och bank. Kortfristiga placeringar ingår inte i likvida medel utan redovisas som en placeringstillgång.

RESULTATANALYS, Kkr

	Försäkringsrörelse SPK			Summa försäkringsrörelse
	Riskförsäkring (SPK kollektiv) ¹⁾	Förmånsbestämd (SPK kollektiv)	Premiebestämd (SPK Individuell)	
Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelse				
Premieinkomst	88 017	849 261	11 261	948 538
Kapitalavkastning, intäkter	28 182	1 345 829	12 218	1 386 229
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	36 904	1 762 327	15 999	1 815 230
Utbetalda försäkringsersättningar	-61 071	-667 861	-9 278	-738 211
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar	55 857	2 364 268	29 144	2 449 269
Driftskostnader	-2 450	-23 627	-322	-26 399
Kapitalavkastning, kostnader	-3 443	-164 423	-1 493	-169 358
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-33 407	-1 595 358	-14 483	-1 643 248
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	108 588	3 870 416	43 046	4 022 050
Icke-teknisk redovisning				
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	108 588	3 870 416	43 046	4 022 050
Skatt på årets resultat	-	-93 705	-1 277	-94 982
Periodens resultat	108 588	3 776 712	41 768	3 927 068
Försäkringstekniska avsättningar				
Livförsäkringsavsättningar	-	11 311 593	123 517	11 435 110
Oreglerade skador	234 585	-	-	234 585
	234 585	11 311 593	123 517	11 669 695
Konsolideringskapital		6 086 702	23 541	6 110 243

¹⁾ Riskförsäkring omfattar endast sjukpension och premiebefrielse. Övriga delar som finansieras via den kollektiva riskpremien ingår i den förmånsbestämda försäkringsrörelsen.

NOTER

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen avges per 31 december 2009 och avser Sparinstituttens Pensionskassa Försäkringsförening som är en understödsförening, organisationsnummer 802005-5581, med säte i Stockholm. Adressen är Regeringsgatan 25, Stockholm. Årsredovisningen har godkänts av styrelsen den 27 april 2010. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse av Fullmäktige den 14 juni 2010.

Grunder för rapportens upprättande

Årsredovisningen har upprättats enligt lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag, (FFFS 2008:26) och Rådet för finansiell rapporteringens rekommendation RFR 2.2. SPK tillämpar s k lagbegränsad IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2.2. och FFFS 2008:26.

Väsentliga uppskattningar och bedömningar

Väsentliga bedömningar har gjorts vid fastställande av antaganden för de aktuariella beräkningarna.

Reovisning och värdering av försäkringsavtal

Begreppet försäkringsavtal definieras i IFRS 4. Ett försäkringsavtal karakteriseras av att en betydande försäkringsrisk av något slag ingår. SPK tillhandahåller i egenskap av försäkringsgivare ett antal olika försäkringsprodukter. SPK skiljer på pensionsprodukter och sjuk- och livförsäkringsprodukter. Sjuk- och livförsäkringsprodukterna är riskförsäkringar, där premien bestäms för ett år i taget. För pensionsprodukterna intjänas pensionsrätt under premiebetalningstiden. Gemensamt för samtliga produkter är att de är försäkringsavtal.

En pensionsförsäkring kan antingen vara förmånsbestämd eller premiebestämd. Vid förmånsbestämd försäkring är förmånen givna enligt försäkringsavtalet och premien fastställs utifrån försäkringstekniska antaganden. Vid premiebestämd försäkring är premien givna enligt försäkringsavtalet och förmånen bestäms utifrån försäkringstekniska antaganden. Premien fastställs individuellt för varje försäkrad. Premien för en riskförsäkring beräknas antingen individuellt för varje försäkrad eller kollektivt utjämnad över en grupp försäkrade och gäller för ett kalenderår i taget.

Beräkning av premier

Premierna avser att täcka SPKs åtagande för försäkringarna. Bestämning av premien grundas på försäkringstekniska antaganden om ränta, dödlighet, sjuklighet och driftskostnader. Antaganden baseras på erfarenheter och observationer och är uppdelade på försäkringsbestånd. Premierna redovisas som inkomst och påverkar olika poster i balansräkningen beroende på om premien avser pensionsförsäkring eller riskförsäkring.

Värdering av försäkringstekniska avsättningar

De försäkringstekniska avsättningarna utgörs av kapitalvärdet av de garanterade åtaganden för gällande försäkringsavtal och består av livförsäkringsavsättning och avsättning för oreglerade skador. Avsättningarna är beräknade enligt vedertagna aktuariella principer. Det innebär att avsättningarna nuvärdesberäknas och att beräkningarna baseras på försäkringstekniska antaganden om bland annat framtida ränta, livslängd, sjuklighet och driftskostnader, samt skatt. Livslängdsantagandet grundas på observationer och erfarenheter av SPKs bestånd av anslutna.

Livförsäkringsavsättning

Är kapitalvärdet av utfästa förmåner enligt ingångna avtal inklusive förväntade framtida driftskostnader minskat med kapitalvärdet av framtida premier för dessa förmåner.

Den försäkringstekniska avsättningen fastställs när rätt till ersättning uppstår. SPK använder en räntekurva för diskontering av försäkringsåtaganden. Av Finansinspektionens gällande föreskrift (FFFS 2008:23) gällande val av räntesats vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar framgår på vilket sätt räntekurvan ska fastställas. Denna anger att räntan kan väljas utifrån marknadsräntor för statsobligationer, swapkontrakt eller säkerställda bostadsobligationer och är beroende av försäkringarnas kassaflödesprofil. Från ränteantagandet görs avdrag för avkastningsskatt och omkostnader. Inga väsentliga förändringar i antaganden har gjorts 2009.

Avsättning för oreglerade skador

Utgörs av uppskattade slutliga kostnader för krav som beror på händelser som förfallit till betalning men som ännu inte betalats ut. I beloppet inräknas beräknade framtida kostnader för att reglera inträffade men vid balansdagen ännu inte reglerade skador. Här ingår avsättning för premiebefrielseförsäkring samt sjukreserv för pågående sjukfall.

Redovisning och värdering av placeringstillgångar

Inledning

Finansiella instrument klassificeras i olika kategorier, beroende på avsikten med förvärvet. SPK identifierar och kategoriserar sina finansiella placeringstillgångar vid första redovisningstillfället som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultaträkningen. Även derivat redovisas till verkligt värde över resultaträkningen.

Kategoriseringen grundar sig i att SPK förvaltar och utvärderar samtliga placeringstillgångar till verkligt värde i enlighet med de placeringsriktlinjer som är fastställda av SPKs styrelse. Uppföljning sker i ledningen och i styrelsen baserat på verkligt värde. SPK utvärderar löpande kapitalförvaltningens verksamhet på basis av verkliga värden och när det gäller räntebärande tillgångar reducerar detta en del av den redovisningsmässiga volatilitet som annars uppstår när livförsäkringstekniska avsättningar löpande omvärderas genom en diskontering med en marknadsränta. SPK tillämpar inte säkringsredovisning.

SPK redovisar samtliga finansiella instrument i enlighet med IAS 39 – Finansiella instrument: Redovisning och värdering. Klassificering av finansiella instrument sker i enlighet med IAS 32 – Finansiella instrument: Klassificering.

Från och med 1 januari har en ändring i IFRS 7 – Finansiella instrument: Upplysningar införts. Standarden innebär att det krävs utökade upplysningar över hur finansiella instruments verkliga värde har beräknats och vilken information som använts. Instrumenten som redovisas till verkligt värde i balansräkningen delas in i värderingskategorier 1–3.

- noterade priser på en aktiv marknad (kategori 1)
- värderingsmodell baserade på observerbar marknadsdata (kategori 2)
- värderingsmodell baserad på egna antaganden (kategori 3)

Standarden kräver också utökade upplysningar om likviditetsrisk. Ändringen har främst inneburit att tidigare lämnade upplysningar kompletterats med värderingskategorier.

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Verkligt värde på finansiella tillgångar som handlas på en aktiv marknad är den aktuella köpkursen. Samtliga aktier och räntebärande

instrument som handlas av SPK handlas på aktiva finansmarknader. Vissa räntebärande instrument värderas utifrån en avkastningskurva för den tillämpliga löptiden med olika påslag beroende på värdepapperets kreditvärdighet. Verkligt värde för finansiella tillgångar som inte handlas på en aktiv marknad fastställs med hjälp av etablerade värderingstekniker. Värderingsmetod och värderingskategori framgår av respektive placeringstillgångs tilläggsupplysningar i notifikationen. Årets värdeförändringar, såväl realiserade som orealiserade, redovisas via resultaträkningen i den period de uppstår.

Aktier och andelar

Aktier och andelar värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Ackumulerade värdeförändringar för aktier utgörs av skillnaden mellan anskaffningsvärdet och verkligt värde. Utdelningar redovisas som erhållna utdelningar i posten kapitalavkastning, intäkter.

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Obligationer och andra räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Ackumulerade värdeförändringar för räntebärande instrument utgörs av skillnaden mellan upplupet anskaffningsvärde och verkligt värde.

Derivat

Derivat, som används för att hantera finansiella risker, värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Derivaten utgörs idag endast av ränteswappar och redovisas brutto under egen rad i balansräkningen. Derivat med positiva verkliga värden redovisas som placeringstillgångar medan derivat med negativa verkliga värden redovisas som skulder derivat.

Redovisning av affärshändelser

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde redovisas efter anskaffningstidpunkten till verkligt värde. Anskaffningsvärdet för placeringstillgångar är exklusive transaktionskostnader avseende finansiella instrument. Köp och försäljning av finansiella tillgångar redovisas i balansräkningen på affärsdagen. Ej likviderade affärer per balansdagen redovisas som fordran respektive skuld till motparten under övriga fordringar eller övriga skulder.

Tillgångar och skulder i utländsk valuta

Tillgångar och skulder i utländsk valuta har räknats om till svenska kronor efter balansdagens valutakurs. Realiserade och orealiserade värdeförändringar till följd av förändringar i valutakurser redovisas netto i resultaträkningen under kapitalavkastning, intäkter eller kapitalavkastning, kostnader.

Redovisning av realiserat och orealiserat resultat

Realisationsvinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag antingen under kapitalavkastning, intäkter eller kapitalavkastning, kostnader. Även orealiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag. Årets värdeförändringar, såväl realiserade som orealiserade, redovisas över resultaträkningen i den period de uppstår.

Transaktionskostnader

Transaktionskostnader som är direkt hänförliga till köp och försäljningar av finansiella placeringstillgångar redovisas över resultaträkningen och ingår i realisationsresultatet, netto i posten kapitalavkastning.

Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar utgörs av direkta utgifter för egenutvecklat system för försäkringsadministration. Aktiverade utvecklingskostnader skrivs av linjärt enligt plan från tidpunkten för tillgångens produktionsättning. Immateriella tillgångar värderas till anskaffningsvärde minus avskrivningar, utifrån en bedömd ekonomisk livslängd på 5 år. Avskrivningar redovisas som driftskostnad.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar utgörs av datautrustning och inventarier och värderas till anskaffningsvärdet efter avdrag för ackumulerade avskrivningar, utifrån en bedömd ekonomisk livslängd på 5 år. Avskrivning sker linjärt enligt plan utifrån bedömd nyttjandeperiod och redovisas som driftskostnad.

Avkastningsskatt

Avkastningsskatt är inte en skatt på SPKs resultat. Skatten beräknas på de finansiella nettotillgångarnas marknadsvärde vid årets början. Kostnaden redovisas som skattekostnad.

Not 2 Risker och riskhantering

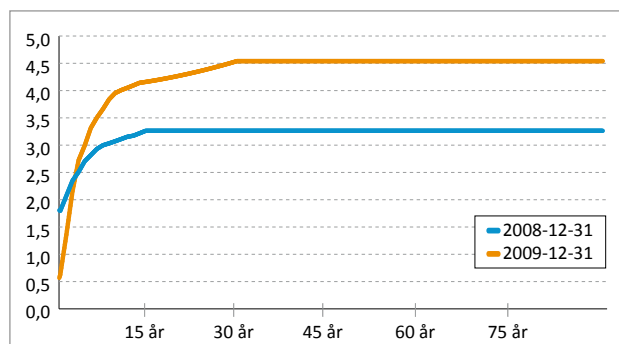
Risker i verksamheten

De pensionsåtaganden SPK har till de anslutna utgör en skuld vars marknadsvärde beror dels av de försäkringstekniska antaganden som görs, dels av den diskonteringsränta som används vid beräkningen av marknadsvärdet. Enligt Finansinspektionens föreskrift ska en värderingsränta som motsvarar löptiden på skulden användas vid värdering. En diskonteringskurva baserad på olika marknadsräntor sammanställs därför. För att täcka pensionskulden innehar SPK olika typer av finansiella tillgångar, och de ska alltid vara tillräckliga för att täcka skulden. För att uppfylla detta sker en långsiktig förvaltning av tillgångarna samtidigt som riskhanteringen av skulden sker kortsiktigt för att löpande kunna parera de förändringar som uppstår. Förvaltningen av den totala portföljen regleras närmare i SPKs placeringsriktlinjer.

I förvaltningen uppstår olika typer av risker. Risk kan definieras som möjligheten till negativ avvikelse från ett förväntat utfall. Risk kan dock ses ur två skilda perspektiv; användning av risk och begränsning av risk. Ur långsiktig synvinkel är risk något positivt för SPKs del i och med att det är vad som krävs för att generera avkastning, medan kortsiktiga risker ska begränsas. Detta illustreras vidare genom att placeringsriktlinjerna fokuserar på de långsiktiga riskmöjligheterna, dvs den avkastningsgenererande delen av risktagandet. SPKs riskhantering fokuserar på begränsning av risk på kort sikt och säkerställande av erforderlig solvens.

De risker som är de mest framträdande för SPKs del är risker på skuldsidan till följd av förändrade pensionsåtaganden eller ränteförändringar; risker till följd av matchningen av tillgångs- och skuldsida; risker i tillgångsportföljen i form av marknadsrisk, kredit- och motpartsrisker och likviditetsrisker samt operativa risker.

Värderingskurvor för diskontering av den försäkringstekniska avsättningen

Försäkringsrisk

Den övergripande risk som finns är att SPK inte klarar av att fullfölja sina livsvariga utbetalningar av garanterade pensionsbelopp. Avsättningarna görs enligt det regelverk som syftar till att åtaganden alltid ska kunna infrå. Inom försäkringsverksamheten är de huvudsakliga riskerna ränterisk, livslängdsrisk och sjuklighetsrisk. De av fullmäktige fastställda försäkringstekniska riktlinjerna anger de antaganden som ligger till grund för beräkning av pensionsförmåner och premier.

Livslängdsrisk

Detta är risken för att den faktiska livslängden för de försäkrade skiljer sig från den förväntade. Risken beror på om det är en dödsfalls- eller livsfallsförsäkring. SPKs familjepension är exempel på en dödsfallsförsäkring, där försäkringsbeloppet utbetalas vid dödsfall. Ålderspension är exempel på en livsfallsförsäkring. Om den faktiska livslängden överstiger den förväntade påverkar det livsfallsförsäkringar negativt eftersom ett större kapital än förväntat ska betalas ut. Det motsatta gäller för dödsfallsförsäkringar.

Om den faktiska livslängden för 65-åringar överstiger den förväntade med ett år innebär det, totalt för livsfalls- och dödsfallsförsäkringar, en extra kostnad om ca 440 Mkr.

Sjuklighetsrisk

När ett sjukfall inträffar görs en avsättning motsvarande nuvärdet av det kapital som antas behövas för att täcka framtida utbetalningar av sjuk- och premiebefrielseförmåner för ett genomsnittligt sjukfall. Sjuklighetsrisk är risken för att försäkrade är sjuka längre tid än vad som antagits. Om den faktiska sjukperioden överstiger den förväntade med ett år innebär det en extra kostnad om ca 37 Mkr.

Känslighet försäkringsrisker

Kkr	Förändring FTA	Ny FTA	Ny solvens
Ökad sjuklighet om 1 år	37	11 707	152
Ökad livslängd om 1 år	440	12 109	147

I SPKs försäkringsverksamhet baseras premier och åtaganden på försäkringstekniska antaganden om till exempel ränta, livslängd, sjuklighet och driftskostnader. Dessa antaganden grundas på observationer och erfarenheter av SPKs bestånd av anslutna. Beståndet av anslutna är homogent, likväldigt observationer och avstämning av ansvarig aktuarie mot gällande försäkringstekniska antaganden löpande varje år. Antagandena ska vara aktsamma och ge en realistisk bild av SPKs åtaganden gentemot anslutna och arbetsgivare med anslutningsavtal till SPK.

För att fastställa säkerheten i antaganden analyseras SPKs redovisade resultat ur ett försäkringstekniskt perspektiv. Detta görs genom att verkligt utfall av kapitalavkastning, dödlighet, sjuklighet och driftskostnader ställs mot tillämpade antaganden på det egna beståndet av försäkrade. För att säkerställa åtagandena måste det finnas tillgångar som täcker våra åtaganden till de anslutna. SPKs förpliktelser, enligt stadgar eller avtal att utge förmåner skall vid var tid vara fullt finansierade genom avgifter. SPK har en uttaxeringsrätt reglerad i stadgarna. Exempel på när SPK kan använda sig av uttaxeringsrätten är om summan av SPKs åtaganden överstiger tillgångarna.

Ränterisk

Avser de antaganden om framtida avkastning som ligger till grund för premie- och förmånsberäkningen och är alltså en finansiell risk inom försäkringsriskerna. Känsligheten i ränterisken och sambandet med ränterisken i SPKs tillgångar beskrivs under avsnittet Ränterisk under Finansiella risker. Hanteringen av ränterisken beskrivs under Kapitalförvaltning och riskbalansering (sid 4).

Finansiella risker

De finansiella riskerna inom kapitalförvaltningen utgörs i huvudsak av, ränterisk, valutarisk, aktiekursrisk, likviditetsrisk och kreditrisk. SPKs tillgångar ska vara väldiversifierade såväl mellan som inom olika tillgångsslag. Syftet är att ett enskilt tillgångsslag, marknad, instrument eller förvaltningsstil inte ska få en avgörande inverkan på avkastningen.

Ränterisk

Med ränterisk avses risken att marknadsvärdet på ränterelaterade finansiella instrument förändras vid rörelser i det allmänna ränteläget. Känsligheten för dessa förändringar är olika för de olika tillgångsslagen.

SPKs pensionsåtagande värderas till aktuell marknadsränta vilket innebär att ränterisken i pensionsskulden är betydande och utgör SPKs mest centrala finansiella risk. SPKs åtagande är mycket långt och har en duration på ca 23,9 år, medan de räntebärande tillgångarna för närvarande har en duration på 10,7 år.

Vid en ränteförändring på en procentenhet ändras skulden med 2 601 Mkr medan tillgångarna ändras med 1 065 Mkr. Detta medför en hög räntekänslighet för SPKs kapitalbuffert. På nästa sida finns en sammanställning som visar effekten på solvens och försäkringsteknisk avsättning.

I syfte att riskavtäckta pensionsskuldens ränterisk används swapavtal. Ingångna avtal sker med minst två godkända parter, vilket också ger en spridning av emittentrisk. Ränteswapavtal får tecknas med utländsk eller svensk bank som har officiell rating från Standard&Poor's eller Moody's motsvarande AA/Aa eller högre. Av styrelsen godkända ISDA- och CSA-avtal upprättas innan kontrakt ingås med nya parter.

Valutarisk

Med valutakursrisk avses risken att värdet på finansiella instrument noterade i utländsk valuta förändras vid rörelse i växelkurserna.

Exponering utländsk valuta

Kkr	Marknadsvärde	Andel av totalportfölj
USD	1 731 131	9,9%
GBP	486 083	2,8%
EUR	309 856	1,8%
YEN	1 111 623	6,4%
	3 638 693	20,9%

Från 1 januari 2010 inför SPK en ny valutahedgingstrategi. För detta ändamål delas valutaexponeringarna in i 4 valutablock (USD, EUR, GBP och JPY). Inom respektive block etableras 3 nivåer för valutahedgingen – 30%, 50% respektive 70% – nivån väljs beroende på valutakursens absolutnivå. Modellen innebär att när kronan är "svag" hedgas 70% av exponeringen och när kronan är "stark" så hedgas 30%. Däremellan hedgas 50% av exponeringen. Valet av vid vilken valutakurs respektive valutahedgingnivå ska tillämpas baseras på bl a analys av historiska data. Om valutornas inbördes vikt i portföljen ändras med mer än 5 procentenheter ska hedgarna korrigeras för att återspegla detta. Den globala aktieportföljen motsvarar 20% av SPKs totalportfölj. Av tabellen på föregående sida framgår valutaexponeringen i SPKs aktieportfölj.

Aktiekursrisk

Med aktiekursrisk avses risken för att värdet på aktieportföljen förändras vid rörelser i aktiekurserna.

SPK begränsar den faktiska prisrisken i placeringarna relativt de valda marknadsindexen. Syftet är att portföljerna inte ska avvika alltför mycket från den marknadsriskexponering SPK långsiktigt vill ha. Vid en kursnedgång på SPKs aktieinnehav på 10% påverkas marknadsvärdet med 733 Mkr vilket motsvarar ca 4% av marknadsvärdet på SPKs totalportfölj och ca 6% på den försäkringstekniska avsättningen.

Känslighet kapitalbuffert

	Ränte- förändring +1%	Ränte- förändring -1%	Aktie- kursfall 10%	Valutaom- räknings- effekt USD/SEK -10%
Förändring tillgångar, Kkr	-996	1 065	-733	-364
Förändring FTA, Kkr	-2 019	2 601	0	0
Ny FTA, Kkr	9 650	14 270	-	-
Ny Solvens	174	132	146	149
Effekt kapitalbuffert, Kkr	1 023	-1 535	-733	-364

Likviditetsrisk

Risken för att ett instrument inte alls kan avyttras eller kan avyttras endast till ett väsentligt reducerat pris benämns likviditetsrisk. Denna risk minimeras genom att största delen av placeringarna kan omsättas på en andrahandsmarknad utan att priset under normala förhållanden påverkas i någon större omfattning. Som en del av SPKs riskbalansering används ränteswapar. Eftersom SPKs försäkringsavsättning har en snittlöptid på 23,9 år är det effektivt att ingå långa swapavtal. Nackdelen är att långa swapavtal delvis är illikvida på den svenska marknaden. SPK ska också, enligt placeringsriktlinjerna, alltid ha likvida tillgångar motsvarande två månaders driftskostnader och pensionsutbetalningar, ca 150 Mkr, vilket minskar likviditetsrisken.

Kreditrisk

SPKs riktlinjer fastställer limiter för kreditrisker på instrumentnivå samt limiter för enhandsengagemang, det vill säga limiter för SPKs samlade innehav av aktier och räntebärande placeringar mot en och samma koncern. Denna risk begränsas genom de limiter för vilka krav på kreditvärdighet som ställs på placeringar i räntebärande instrument. SPK investerar bara i sk investmentgrade instrument och minst 80% av den svenska räntebärande portföljen ska ha AAA-rating.

I nedanstående tabell anges limiter för vilka krav på kreditvärdighet SPK ställer på placeringar i räntebärande instrument med en återstående löptid om minst 365 dagar. Gränserna är uttryckta i förhållande till marknadsvärdet för tillgångsslaget Svenska Räntor.

Kreditriskexponering 2009-12-31

Kkr	Marknads- värde	Andel av totalportfölj	Limit
AAA/Aaa (minimum)	9 258 410	98%	minst 80%
varav säkerställda obligationer	2 031 970	22%	max 30%
A/A (minimum)	161 177	2%	max 10%
BBB/Baa (minimum)	24 315	0,3%	max 10%
	9 443 902	100,0%	
(korta räntebärande värdepapper)			
A-1/P-1 (minimum)	674 178	100%	minst 100%
	674 178	100,0%	

Ovanstående sammanställning visar kreditriskexponeringen av tillgångsslaget Svenska Räntor per ratingkategori enligt fastställda limiter. Vid årets utgång var 22% av den svenska ränteportföljen placerade i säkerställda obligationer. Dessa handlas visserligen med ett kreditpåslag men risken är väsentligt lägre än för andra företagsobligationer.

Operativa risker

Med operativa risker avses risker för förluster till följd av att interna processer och rutiner är felaktiga eller inte ändamålsenliga, mänskliga fel, felaktiga system, externa händelser etc. Operativa risker kan ha såväl externa som interna orsaker. Exempel på externa risker är bedrägerier, naturkatastrofer och regleringsrisker/legala risker. Interna risker kan uppstå till följd av att interna rutiner är bristfälliga, mänskliga fel, felaktiga datasystem, personberoende, bristande intern kontroll etc.

För att identifiera och skatta de operativa riskerna i verksamheten genomförs självvärderingar. SPK har en liten organisation som ger många fördelar i form av effektivitet. En organisations litenhet kan dock innebära vissa risker. Risker kan uppkomma vid sjukdomsfall eller i samband med personalomsättning. I och med att delar av SPKs verksamhet är outsourcad till olika leverantörer uppstår också operativa risker i deras verksamheter. Dessa risker begränsas i de avtal som tecknas med leverantörerna. För att reducera de operativa riskerna kartläggs samtliga större processer, involverade risker observeras och reduceringsåtgärder i form av t ex extra kontroller vidtas. Vidare ska alla riskhändelser dokumenteras i incidentuppföljningen. Analys av dessa händelser ger också underlag för att bedöma de operativa riskerna framöver.

Not 3. Premieinkomster

	2009	2008
Årsavgifter brutto	692 318	630 098
Kollektiv riskpremie *	300 398	293 233
Avgiftsbefrielser **		
sjukpension	-58 678	-30 601
avgiftsutjämning och tilläggspremie	-29 339	-40 262
förtida pensionsavgångar enligt § 8 i kollektivavtalet	-86	-62
<i>Löpande avgifter</i>	<i>904 613</i>	<i>852 406</i>
Engångsavgifter	17 771	7 016
Engångsavgifter, avseende förtida pensionsavgångar	26 153	35 008
<i>Ej löpande avgifter</i>	<i>43 925</i>	<i>42 025</i>
Summa	948 538	894 432

* Den kollektiva riskpremien finansierar dels riskförsäkringar (sjukpension och premiefrielse) och riskförsäkringar inom den förmånsbestämda försäkringsrörelsen (bl a särskild efterlevandepension samt förtida ålderspension enligt §8 i BTP-avtalet).

** Avgiftsbefrielser utgör verkligt utfall täckt av avgifter ingående i de kollektiva riskavgifterna. Avgiftsutjämning uppkommer genom att avgifterna för ålders- och kompletteringspensionerna har maximerats (vid 65 års pensionsålder) till 8% av lönedel upp till 7,5 inkomstbasbelopp och 40% av lönedel över 7,5 inkomstbasbelopp.

Not 4. Kapitalavkastning, intäkter

	2009	2008
<i>Direktavkastning</i>		
Räntor inlåning	6 369	34 412
Räntor obligationer och andra räntebärande värdepapper	666 116	425 675
Utdelning aktier	64 701	116 181
Övriga intäkter	43 266	5 317
	<i>780 453</i>	<i>581 585</i>
Valutakursvinster	4 974	297 968
<i>Realisationsvinster</i>		
Aktier och andelar	30 924	35 151
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	269 808	151 287
Derivat	300 070	-
	<i>600 802</i>	<i>186 438</i>
Summa *	1 386 229	1 065 991

* Finansiella tillgångar som kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkning.

Not 5. Orealiserat resultat på placeringstillgångar

	2009	2008
<i>Orealiserade vinster, netto*</i>		
Aktier och andelar	1 815 230	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	883 197
Derivat	-	1 489 574
	<i>1 815 230</i>	<i>2 372 772</i>
<i>Orealiserade förluster, netto*</i>		
Aktier och andelar	-	881 563
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	620 688	-
Derivat	1 022 560	-
	<i>1 643 248</i>	<i>881 563</i>

* Finansiella tillgångar som kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkning.

Not 6. Utbetalda försäkringsersättningar

	2009	2008
<i>Baserade på individuella avgifter</i>		
ålderspension	543 463	469 362
kompletteringspension	82 259	68 720
familjepension	7 858	10 050
kapitalunderstöd	1	286
	<i>633 582</i>	<i>548 418</i>
<i>Baserade på kollektiva avgifter</i>		
sjukpension	20 061	30 117
änklingspension, särskild efterlevandepension	6 965	9 558
barnpension	949	1 353
garantitillägg	111	96
	<i>28 086</i>	<i>41 124</i>
Särskild löneskatt på utbetalda sjukpensioner	5 719	6 137
	<i>667 386</i>	<i>595 678</i>
Överföring av pensionskapital för anställda inom EU-kommissionen	-	270
Pensionstillägg*	70 824	72 368
Summa	738 211	668 316

* Beloppet utgör de under året utbetalda procentuella pensions-tilläggen, vars storlek varierat beroende på antal för första utbetalning av grundpension. Beslut fattas årligen.

Not 7. Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar

	2009	2008
Erforderlig förändring av premiereserv, SPK Kollektiv	2 448 760	-3 803 392
Erforderlig förändring av premiereserv, SPK Individuell	29 144	-53 872
Erforderlig förändring av premiereserv, Riskrörelsen	55 857	15 851
Överfört från värdesäkringsfond	424	1 290
Summa	2 449 269	-3 840 123

FTA diskonteras med en vid var tid gällande riskfri marknadsränta. En förändring av denna påverkar alltså både balansräkning och resultaträkning. Försäkringstekniska avsättningar per 2009-12-31 beräknade med samma räntekurva som vid utgången av föregående år skulle ge en avsättning på 14 769 397 Kkr, och innebära en uppskattad resultat-effekt med 3 099 702 Kkr bara beroende på detta.

Not 8. Driftskostnader

	2009	2008
Driftskostnader	29 396	31 067
Kostnader hänförliga till kapitalförvaltningen som redovisas i not 9	-2 997	-8 132
	26 399	22 935

Driftskostnader (exkl kapitalförvaltningskostnader) per kostnadsslag

Personalkostnader m m	13 410	13 117
Lokalkostnader m m	2 726	2 137
Avskrivningar	309	250
Övrigt	9 953	7 429
	26 399	22 935

I posten Övrigt ingår revisionskostnader enligt nedan.

Revisionsuppdrag

Deloitte AB	794	341
Kleberg Revision AB	11	24
BDO Nordic Stockholm AB	160	-
Woiski Financial Consulting	33	-

Övriga uppdrag

Deloitte AB	91	40
-------------	----	----

Löner, ersättningar och övriga förmåner till ledande befattningshavare och övriga anställda

2009	Löner och arvoden	Sociala kostnader	Pensionskostnader	Förmåner	Summa
Ordförande	223	70	-	-	293
Styrelse	123	39	-	-	162
VD	2 235	748	1 114	145	4 241
Övriga befattningshavare	2 280	758	735	131	3 903
Övrig personal	2 186	727	258	127	3 292
Summa	7 047	2 341	2 107	403	11 898

Samtliga medarbetare omfattas av den förmånsbaserade BTP-planen, enligt kollektivavtal, vilket innebär att medarbetarna garanteras en pension motsvarande en viss procentuell andel av slutlönen. Pensionsplanen omfattar ålderspension, sjukpension, familjepension, särskild efterlevandepension och särskild barnpension. Pensionsförpliktelserna tryggas genom inbetalning av fastställda försäkringspremier under anställningstiden. SPK har därutöver inga ytterligare förpliktelser. Kostnaden för BTP-planen redovisas i samband med att förmånen intjänas via resultaträkningen och ingår i driftskostnaderna enligt ovan.

SPK har inte ingått avtal om rörliga ersättningar för någon av ovanstående kategorier.

Anställningsvillkor för verkställande direktören Peter Hansson

VDs anställningsvillkor innehåller inga inslag av rörliga lönedelar i form av bonus, tantiem eller liknande, utan löneersättningen utgörs av en fast årslön. Den ordinarie pensionsåldern är 62 år. Peter Hansson omfattas av en förmånsbestämd pension från 62 års ålder med avdrag för tidigare intjänad pensionsrätt i enlighet med pensionsavtalet BTP. Förmånerna intjänas löpande fram till pensionsdagen och är oantastbara sedan de intjänats. På lönedelar utöver de som ej tryggats enligt pensionsavtalet BTP utgår en premiebestämd pension. Premiens storlek motsvarar 35% på lönedelar utöver lönetak reglerat i pensionsavtalet BTP. VD har en förmån i form av tjänstebil.

2008	Löner och arvoden	Sociala kostnader	Pensions- kostnader	Förmåner	Summa
Ordförande	184	39	–	–	223
Styrelse	174	57	–	–	231
VD	2 252	775	1 052	140	4 218
Övriga befattningshavare	2 043	703	613	124	3 483
Övrig personal	2 513	857	339	132	3 841
Summa	7 166	2 431	2 003	396	11 997

2009 Medeltalet anställda	Män	Kvinnor	Total
Styrelse	7	1	8
VD och företagsledning	3	2	5
Övriga tjänstemän*	1	4	5

*omräknat till heltidsanställda

2008 Medeltalet anställda	Män	Kvinnor	Total
Styrelse	7	1	8
VD och företagsledning	3	1	4
Övriga tjänstemän*	1	4	5

*omräknat till heltidsanställda

Antalet heltidstjänster har under året i genomsnitt varit 10 (9) stycken, beräknat utifrån antalet arbetstimmar, betald tid relaterad till en förväntad arbetstid på 1 896 timmar.

Not 9. Kapitalavkastning, kostnader

	2009	2008
Kostnader för kapitalförvaltning	2 997	8 132
<i>Realisationsförluster</i>		
Aktier och andelar	72 579	1 486 451
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	13 773	68 980
	86 352	1 555 431
Valutakursförluster	–	9 119
Räntekostnad derivat	–	80 441
Räntekostnad för justering av upplupet anskaffningsvärde	80 010	9 454
	80 010	89 895
Summa*	169 358	1 662 577

* Finansiella tillgångar som kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkning.

Not 10. Aktier och andelar

	Verkligt värde 2009-12-31	Anskaffningsvärde 2009-12-31	Verkligt värde 2008-12-31	Anskaffningsvärde 2008-12-31
Noterade svenska aktier och andelar	3 688 430	2 490 613	2 221 098	2 355 364
Utländska andelar i värdepappersfond	3 638 693	3 479 162	1 714 145	1 961 151
Summa*	7 327 123	5 969 775	3 935 243	4 316 515

Förteckning över aktier och andelar

	Antal	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
Noterade svenska aktier och andelar			
Swedbank pref	2 476 232	174 327	118 859
Carlson Sverige Koncis	13 851 303	1 650 937	1 191 661
Robur Sverigefond MEGA	49 977 636	1 863 166	1 180 093
Summa noterade svenska aktier och andelar		3 688 430	2 490 613
Utländska andelar i värdepappersfond			
Aberdeen Global World Equity Fund	16 562 654	1 531 454	1 413 687
AXA Rosenberg All Country Equity Alpha Fund	9 739 131	675 217	660 961
Carnegie Worldwide	2 949 418	1 432 022	1 404 514
Summa utländska andelar i värdepappersfond		3 638 693	3 479 162
Totalt aktier och andelar		7 327 123	5 969 775

Vid värdering av placeringar i utländsk valuta hämtas valutakurser från WM/Company. Dessa är slutkurser (mid) som sätts kl. 16.00 lokal tid i Storbritannien. Valutakurs som har använts per 2009-12-31 (2008-12-31): USD 7,1401 (7,9079).

* Finansiella tillgångar som kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkning. Samtliga instrument enligt ovan tillhör värderingskategori 1 – noterade priser på en aktiv marknad.

Not 11. Obligationer och andra räntebärande värdepapper

	Nominellt belopp 2009-12-31	Verkligt värde 2009-12-31	Anskaffningsvärde 2009-12-31
Svenska staten	6 490 750	7 039 653	6 969 135
Svenska bostadsinstitut	1 833 500	1 936 910	1 924 683
Övriga svenska emittenter	343 000	355 422	350 238
Summa*	8 667 250	9 331 985	9 244 056

* Finansiella tillgångar som kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkning. Samtliga instrument enligt ovan tillhör värderingskategori 1 – noterade priser på en aktiv marknad.

Återstående löptid	Verkligt värde 2009-12-31	% av ränteportfölj 2009-12-31
0–1 år	131 376	1%
1–5 år	3 602 896	39%
5–10 år	3 619 293	39%
> 10 år	1 978 420	21%
	9 331 985	100%

Verkligt värde för räntebärande värdepapper överstiger respektive understiger det belopp som ska infrias på förfallodagen med 719 698 Kkr respektive 54 964 Kkr.

Not 11. Obligationer och andra räntebärande värdepapper, forts

	Nominellt belopp 2008-12-31	Verkligt värde 2008-12-31	Anskaffnings- värde 2008-12-31
Svenska staten	6 722 850	7 774 977	7 102 264
Svenska bostadsinstitut	1 936 000	2 013 804	1 944 255
Övriga svenska emittenter	622 000	623 319	625 965
Summa*	9 280 850	10 412 098	9 672 484

* Finansiella tillgångar som kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkning.
Samtliga instrument enligt ovan tillhör värderingskategori 1 – noterade priser på en aktiv marknad.

	Verkligt värde 2008-12-31	% av ränte- portfölj 2008-12-31
Återstående löptid		
0–1 år	130 107	1%
1–5 år	3 481 085	33%
5–10 år	3 803 880	37%
> 10 år	2 997 026	29%
	10 412 098	100%

Verkligt värde för räntebärande värdepapper överstiger respektive understiger det belopp som ska infrias på förfallodagen med 245 265 Kkr respektive 158 680 Kkr.

Not 12. Derivatinstrument

	Nominellt belopp 2009-12-31	Verkligt värde 2009-12-31	Bokfört värde 2009-12-31
Derivatinstrument med positiva marknadsvärden			
Ränteswappar	3 125 000	267 297	267 297
Summa*		267 297	267 297

Erhållna marginalsäkerheter för ovanstående derivat

SEK 2 350
EUR 17 553

	Verkligt värde 2009-12-31	% av derivat- portfölj 2009-12-31
Återstående löptid		
10–15 år	52 084	19,5%
> 15 år	215 213	80,5%
	267 297	100%

	Nominellt belopp 2008-12-31	Verkligt värde 2008-12-31	Bokfört värde 2008-12-31
Derivatinstrument med positiva marknadsvärden			
Ränteswappar	9 000 000	1 289 071	1 289 071
Summa*		1 289 071	1 289 071

Erhållna marginalsäkerheter för ovanstående derivat

SEK 385 000
EUR 62 573

	Verkligt värde 2008-12-31	% av derivat- portfölj 2008-12-31
Återstående löptid		
< 10 år	363 418	28,2%
10–15 år	309 389	24,0%
> 15 år	616 264	47,8%
	1 289 071	100%

* Finansiella tillgångar som kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkning. Samtliga instrument enligt ovan tillhör värderingskategori 2 – värderingsmodell baserade på observerbara marknadsdata.

SPK innehar inga derivatinstrument med negativa marknadsvärden.

Derivataffärer genomförs med minst två godkända motparter. Swapavtalen regleras med marknadspraxis genom sk ISDA/CSA-avtal.

De derivataffärer som görs innebär marknadsexponering i form av ränterisk. Nominellt värde av dessa derivat redovisas enligt Finansinspektionens föreskrifter som åtagande (poster inom linjen) per balansdag.

Not 13. Övriga fordringar

	2009-12-31	2008-12-31
Fordringar ej likviderade		
värdepappersaffärer	4 175	1 628
Kundfordringar	160 893	7 369
Övriga kortfristiga fordringar	11 383	27
	176 451	9 024

Not 14. Kassa och bank

	2009-12-31	2008-12-31
Kassa	23	25
Bankkonton	577 140	745 430
	577 163	745 455

Not 15. Övriga fonder

	2009-12-31	2008-12-31
Dispositionsfond (balanserat resultat)	2 154 523	4 991 540
varav Pensionstillägg (ej garanterat)	236 712	237 980
Värdesäkringsfond	28 652	28 652
	2 183 175	5 020 192

Not 16. Försäkringstekniska avsättningar

	2009-12-31	2008-12-31
Ingående balans	14 118 964	10 278 842
Kapitalavkastning överförd från värdesäkringsfond	424	1 290
Årets förändring garanterade pensionstillägg	-1 268	38 165
Effekt av ändrade aktuariella antaganden	-	316 457
Ränteeffekt vid diskontering av avsättning	-2 966 285	2 912 418
Uppräkning med ränta	472 343	469 849
Avkastningsskatt	69 945	68 935
Riskrörelsen (förändring oreglerade skador)	55 857	-152 244
Övrig förändring	-24 484	185 252
Utgående balans	11 669 695	14 118 964

Antagande värderingsränta

Vid val av ränta följer SPK Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2008:23). Räntan väljs utifrån marknadsräntor och är beroende av försäkringarnas kassaflödesprofil. Per årsskiftet tillämpar SPK en diskonteringskurva utifrån marknadsräntor för statsobligationer och säkerställda bostadsobligationer. En förändring av diskonteringsräntan påverkar både balans- och resultaträkning.

Känslighetsanalys av livförsäkringsavsättning

Sänkning av räntan med 1 procent (parallellskifte av räntekurvan) medför att avsättningen ökar med 2 601 (3 526) Mkr. Ökad livslängd med 1 år medför att avsättningen ökar med 440 (600) Mkr. Ytterligare upplysning finns i Not 2 Risker och riskhantering. I Livförsäkringsavsättningen ingår avsättning för de oreglerade skadorna som avser avsättning för förmånerna sjukpension och premiebefrielse i BTP-planen.

Livslängdsantaganden

I gällande livslängdsantaganden förväntas en 65-årig man leva tills han är 86,1 år medan en 65-årig kvinna förväntas leva tills hon är 88,6 år.

Riskrörelsen omfattar endast sjukpension och premiebefrielse. Övriga delar som finansieras via den kollektiva riskpremien ingår i den för-månsbestämda försäkringsrörelsen. Resultatet för dessa delar gav ett underskott om 38 373 Kkr. I december fakturerade SPK arbetsgivarna i första hand för att täcka kostnaderna för de förtida avgångarna enligt §8 i kollektivavtalet.

Avsättning för oreglerade skador

Ingående balans	290 442
Förändring på grund av	
nya sjukfall	77 570
utbetalningar	-61 071
avveckling av sjukfall	-69 932
ränteeffekt vid diskontering av avsättning	-6 629
uppräkning med ränta	6 043
övrigt	-1 837
Utgående balans	234 585

Löptidsanalys FTA

År	2009-12-31	2008-12-31
1-5	3%	1%
6-10	8%	6%
11-15	14%	12%
16-20	16%	15%
21-25	16%	16%
26-30	14%	15%
31-35	11%	12%
36-40	8%	9%
41-45	5%	6%
46-100	5%	8%
>100	0%	0%
	100%	100%

Andel av avsättningen för diskonterat kassaflöde.

Not 17. Övriga skulder

	2009-12-31	2008-12-31
Leverantörsskulder	2 693	1 011
Skulder ej likviderade		
värdepappersaffärer	–	165 040
Innehållen källskatt vid pensionsutbetalningar	20 611	18 779
Summa	23 304	184 830

Not 18. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2009-12-31	2008-12-31
Förutbetalda intäkter	81 026	79 387
Särskild löneskatt på pensionspremier	989	473
Arbetsgivaravgifter	862	861
Semesterlönereserv	423	301
Övriga upplupna kostnader	1 901	3 682
Summa	85 201	84 704

Not 19. Ställda panter, ansvarsförbindelser och åtaganden

	2009-12-31	2008-12-31
För försäkringstagarnas räkning registerförda tillgångar;		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	9 536 765	12 299 538
Aktier och andelar	2 132 930	2 274 945
Summa	11 669 695	14 574 483

Ovanstående tabell visar tillgångar värderade till verkligt värde, intagna i skuldtäckningsregistret upprättat i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2008:7.

Erhållna säkerheter och nominellt belopp för ingångna derivat framgår av Not 12 Derivat med positivt marknadsvärde.

Not 20. Närstående

SPK har bedömt våra anslutna arbetsgivare som närstående parter. I den mån transaktioner genomförs med dessa ligger de inom ramen för Kapitalförvaltningsuppdraget. Dessa uppdrag är upphandlade till marknadsmässiga villkor. För närvarande har Swedbank Robur ett förvaltningsuppdrag om totalt 7 057 (6 391) Mkr, varav 1 863 (1 183) Mkr avser fondförvaltningsuppdrag.

Årsredovisningen har godkänts av styrelsen den 27 april 2010. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse av Fullmäktige den 14 juni 2010.

Anders Ek
Ordförande

Anders Netterheim
Vice ordförande

Per Ekström

Jimmy Johnsson

Jan Lilja

Tommy Svensson

Lillemor Smedenvall

Peter Hansson
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 27 april 2010

Jan Palmqvist
Auktoriserad revisor

Märta Eklund

REVISIONSBERÄTTELSE

Till föreningsstämman i Sparinstitutens Pensionskassa, försäkringsförening

Organisationsnummer 802005-5581

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Sparinstitutens Pensionskassa, försäkringsförening för räkenskapsåret 2009. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att lagen om årsredovisning i försäkringsföretag tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionsred i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Som

underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot föreningen. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, lagen om understödsföreningar eller föreningens stadgar. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisning har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen, disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 27 april 2010

Jan Palmqvist

Auktoriserad revisor

Märta Eklund

STYRELSE, m fl

Styrelse

Ek Anders, ordf	Swedbank
Netterheim Anders, v ordf	Färs och Frosta Sparbank
Ekström Per	Swedbank
Johnsson Jimmy	Swedbank
Lilja Jan	Swedbank
Magnusson Peter t o m oktober 2009	Swedbank
Smedenvall Lillemor	Swedbank
Svensson Tommy	Sparbankernas Riksförbund

Revisorer

Palmqvist Jan	Deloitte
suppl Mårtensson Tommy	Deloitte
Eklund Märta	Swedbank
suppl Johansson Christer	Swedbank

Anställda i SPK

Hansson Peter	Verkställande direktör
Mårtensson Peter	Försäkringschef
Holm Lotta	Ekonomichef
Ros Stefan	Kapitalförvaltningschef
Engström Malin	Riskchef
Fredriksson Anita	
Grenevall Linnéa	
Hedström Jan	
Larsson Gerd	
Refhagen Kristiina	
Sallander Daniel	
Sjöberg Ellen	

Ansvarig aktuarie

Palm Fredrik

FULLMÄKTIGE T O M ÅRSMÖTET 2011

Mandattid två år Valda av arbetsgivarna

Dahlman Catarina	Sparbanken Finn
suppl Gerlofstig Jan	Finansförbundet
Edler Mikael	Swedbank
suppl Åsmyr Monica	Swedbank
Eurell Jan-Gunnar	Swedbank
suppl Elfstrand Björn	Swedbank
Halling Marie, v ordf	Swedbank
suppl Persson Birgitta	Swedbank
Johansson Lisbeth	Falkenbergs Sparbank
suppl Skeplund Anders	Sparbanken Rekarne
Kruise Anders	Swedbank
suppl Cronholm Jan-Anders	Swedbank
Kördel Henrik	Sparbanken i Karlshamn
suppl Kallur Susanne	Sparbanken 1826
Schlegel-Sköld Ann	Swedbank
suppl Lindahl Marianne	Swedbank

Valda av de anslutna

Gäfvert Thomas	Swedbank Sjuhärad
suppl Pettersson Therese	Vadstena Sparbank
Hellström Monica, ordf	Swedbank
suppl Eriksson David	Swedbank
Holst Anna-Karin	Swedbank
suppl Persson Pär	Swedbank
Janson Kristina	Swedbank
suppl Söderlund Mats	Swedbank
Pekberg Martin	Sparbanken Gripen
suppl Karlsson Ann-Charlotte	Sparbanken Finn
Pettersson Kerstin	Swedbank Robur
suppl Kings Marie-Louise	Swedbank
Rosengren Stellan	Sparbanken Rekarne
suppl Nordlund Eva	Sparbanken Nord
Trädgårdh Jan	Swedbank
suppl Österberg Gun	Swedbank

DEFINITIONER

Avsättning för oregerade skador

Det beräknade värdet av ännu inte utbetalda försäkringsersättningar för redan inträffade försäkringsfall. För SPKs del endast sjukpensioner och premiebefrielser.

Derivat

Finansiellt instrument vars värde baseras på förväntningar om en underliggande tillgångs värde i framtiden.

Direktavkastning (%)

Avkastning i form av räntor och utdelning i förhållande till verkligt värde av samtliga tillgångar.

Driftskostnader

Sammanfattande benämning för kostnaderna för administration, inkl kapitalförvaltning.

Fribrev

Om premiebetalningen avbryts före den avtalade premieinbetalningstiden, ändras försäkringen till fribrev. Försäkringens förmån räknas då fram baserat på inestående kapital.

Försäkringsavtal

Ett kontrakt mellan försäkringsgivare och försäkringstagare som innehåller en betydande försäkringsrisk.

Förvaltningskostnadsprocent (%)

Driftskostnaderna i förhållande till förvaltda volym.

Försäkringsersättningar

Under året gjorda utbetalningar till försäkringstagare eller andra förmånstagare.

Kapitalavkastning intäkter

Avkastning i form av räntor och utdelning, samt nettovinst vid försäljning av placeringstillgångarna.

Kapitalavkastning kostnader

Kostnader för kapitalförvaltning samt realiserade förluster på placeringstillgångar.

Kapitalbas och erforderlig solvensmarginal

Beräknas i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter om svenska försäkringsbolags skyldighet att lämna solvensdeklaration. Kapitalbasen utgör bolagets egna kapital efter avdragsposter. Solvensmarginalen är den lägsta tillåtna kapitalbasen.

Konsolideringskapital

Eget kapital inkluderande övervärden i placeringstillgångarna.

Konsolideringsgrad (%)

Föreningens totala tillgångar värderade till verkligt värde i förhållande till föreningens totala åtaganden, inklusive ej garanterade pensionstillägg.

Livförsäkringsavsättningar

Värdet av framtida garanterade försäkringsersättningar, pensionsbelopp, minskat med värdet av framtida premieinbetalningar.

Orealiserade vinster/förluster på placeringstillgångar

Årets förändring av skillnaden mellan placeringstillgångarna värderade till verkligt värde och anskaffningsvärde/upplupet anskaffningsvärde.

Premieinkomst

Under räkenskapsåret inbetalda bruttopremier.

Solvensgrad (%)

Tillgångarnas verkliga värde i förhållande till bolagets garanterade åtaganden.

Totalavkastning (%)

Direktavkastning jämte värdeförändringar och realiserat resultat vid försäljning av placeringstillgångar i förhållande till ett genomsnittligt verkligt värde på placeringstillgångarna.

Totala driftskostnader

Samtliga driftskostnader för både kapitalförvaltning och försäkringsrörelsen.

FÖRMÅNER I SPK

Den ekonomiska grundtryggheten regleras genom socialförsäkringarna. Grundtryggheten för banktjänstemän har under årens lopp utökats genom kollektivavtal mellan parterna på bankområdet, den så kallade BTP-planen.

Tjänstepension

Bankernas tjänstepension (BTP) har tillkommit genom kollektivavtal mellan BAO och Finansförbundet och mellan BAO och JUSEK/Civilekonomerna/ Civilingenjörskörbundet. Anställda omfattas från 18 års ålder delvis av BTP för att vid 25 års ålder omfattas fullt ut. BTP kompletterar de ersättningar man får från försäkringskassan i form av allmän pension, sjukpenning etc. Arbetsgivaren betalar premien för tjänstepensionen.

BTP ålderspension

Ordinarie ålderspension betalas ut livsvarigt till den anställde i relation till dennes slutlön och anställningstid. Utöver den ordinarie ålderspensionen tillkommer en kompletterande pension (BTPk – SPK Individuell) i form av en extra premie om 2 % av lönen. Den anställde placerar premien för BTPk enligt eget val eller enligt arbetsgivarens policy. Ålderspension intjänas från och med den dag då den anställde fyller 25 år.

BTP sjukpension

Sjukpension betalas ut vid sjukskrivning i mer än 90 dagar i samband med att man samtidigt får sjukpenning från försäkringskassan. För kortare sjukdomsperioder får den anställde ersättning från arbetsgivaren och/eller försäkringskassan. Den anställde omfattas av BTP sjukpension från 18 års ålder.

BTP familjepension

Familjepension betalas ut från BTP till efterlevande hela livet, barn till och med den månad då barnet fyller 21 år. BTP familjepension intjänas från och med att den anställde fyller 25 år.

BTP särskild barn- och efterlevandepension

Särskild barn- och efterlevandepension betalas ut temporärt, dock minst under fem år, barn till och med den månad då barnet fyller 21 år. Den anställde omfattas av BTP särskild barn- och efterlevandepension från 18 års ålder.

BAO och Finansförbundet träffade i början av februari 2008 en överenskommelse om att förlänga pensionsavtalet till och med 30 juni 2011.

105 34 Stockholm • Besöksadress: Regeringsgatan 25
Telefon 08-412 38 70 Fax 08-21 93 55 • E-post spk@spk.se • www.spk.se